

RADÍKOVSKÉ VELIKONOCE

V naší obci se od nepaměti udržují tři základní tradice. Jako první je „Jedlička“. O Smrtné neděli se dívky vydají dopoledne na pochůzku po vesnici s jedlovou větvičkou, jejíž hlavní část je hlavička z panenky. Větvička je zdobena různými způsoby - nejčastěji krepovým papírem - které vytváří ruce, tělo a zdobenou sukýnku. Dívky poté chodí od domu k domu a u každého zpívají báseň o vítání jara a patronu svatém Jiřím a při tom ještě s jedličkou otáčejí. Dostanou sladkost, vajíčka a občas i nějaké drobné. Poté se jedlička zanechá za oknem, aby vítala jaro a koledníky s pomlázkou.

Druhý obyčej je klapání, které je, na rozdíl od Jedličky, zase doména chlapců. Když jsem pátral, od kdy se tato tradice udržuje, vzpomněl jsem si na pantátu Nekoksu. Bydlel v domečku na místě dnešního nového domu Na Pevnůstce 6. Mně mohlo být tak devět a jemu, podle vizáže, tak devadesátdevět, šli jsme kolem a kaprál, aby udržel rytmus, vykřikoval: „*Rááz, dva, třičtyři!!!*“ a pantáta nás zastavili a říkal: „Chlapci to říkáte špatně, můžete jak jsme to říkávali me – *Tam nám nedale, tam nás vehnale...*“ Teď si uvědomuji, že z Radíkova naprosto zmizela Hanáčtina, která byla v generaci našich rodičů úplná samozřejmost. Asi kvůli škole, s námi rodiče mluvili „pinski“, ať nemáme problémy, dnes už tady hanáčtinu neuslyšíte, zlomilo se to v jediné generaci. Zpátky ke klapačům. U nás, na rozdíl od okolních vesnic, se udržuje rytmus klapání a každý musí mít klapač. Na zahájení pochůzky a na její ukončení má kaprál udělat klapačem tzv. kříž. Minulý rok jsem to kaprála učil, tak to snad nezapomněl. Moje generace ještě zažila hajného pana Johna, který žil s manželkou na hájence na Zdiměři a až tam jsme chodili klapat. Po obejití dědiny jsme spěchali na Zdiměř, udělali rychlé kolečko kolem lípy a zase rychle do dědiny na další klapání. Za to jsme každý rok dostali od paní Johnové modrou papírovou dvacetipětikorunu se Žižkou. To bylo tenkrát hodně peněz.

Třetí obyčej je „mrskut.“ Ten si na Velikonoční pondělí užijí všichni, jak ti, kteří mají v ruce tatar, tak ty, které jím dostanou. V tomto dni se setkávají tradice „pohanské“ s tradicemi „křesťanskými.“ Jsou ale národy, které naprosto nechápou, že chlapci pomocí tataru zajišťují u dívek a žen plodnost, zdraví a vitalitu. Věřme, že neprijde nějaká směrnice, která by tento krásný zvyk postavila mimo zákon.

Z pohledu křesťanství jsou Velikonoce nejdůležitější svátky v roce a jsou důležitější než Vánoce. Velikonoce = veliká noc – noc Vzkříšení Krista – to je nejdůležitější bod těchto svátků. Velikonoce na rozdíl od Vánoc jsou svátkem pohyblivým. Spojují se zde dva principy – cyklus sluneční (blížkost jarní rovnodennosti a tedy blížkost znovuoobnovení přírody) a cyklus lunární (výpočet data velikonoc v aktuálním roce se odvíjí od prvního jarního úplňku po 21. březnu – tedy po jarní rovnodennosti). Neděle velikonoční se tak může pohybovat mezi 22. březnem a 25. dubnem. Velikonoce neznamenal a u věřících dodnes neznamenají jen několik dní – Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílou sobotu a Hod Boží velikonoční. Před Velikonocemi, po skončení masopustu, nastal čtyřicetidenní půst, zvaný pašijový se šesti nedělemi. Začátek půstu určovala Popeleční středa a půst trval do Božího hodu velikonočního. V raných dobách křesťanství se na Popeleční středu lidé veřejně káli ze spáchání těžkých hříchů, oblékali se do kajícího roucha a sypali si na hlavu popel. Půst na Popeleční středu je vedle půstu na Velký pátek nejprísrnější z celého postního období.

Mezi lidové zvyky, které se přenesly z pohanské doby, patřily – ale i dnes ještě někde patří – vynášení Morany, což je Figura Smrtky (praslovanské Morany). Ta je vhozena do vody a jako symbol starého a již neplodného období její odchod znamená příchod jara a s ním nové naděje.

(jb)

Přemístěná lavička u křížku na úvozové cestě k Posluchovu jako první z letošních plánů KMČ.

KLUB SENIORŮ

Letošní moc prapodivná zima je za námi a my se můžeme těšit z jarního sluníčka a menší spotřeby paliv na topení.

Také se dá ohlížet za příslušnými akcemi KS, které jsme mohli realizovat. A nebylo toho málo. Po slavnostním úvodu do nového roku jsme si naplánovali dvě přednášky a jeden celodenní výlet. Ten se uskutečnil do města Hranice na Moravě, kde se konala zajímavá výstava pod názvem ŤUK-ŤUK. Jednalo se totiž o výstavu starých psacích strojů, které nám donedávna sloužily. Byly tam různé značky i psací stroj pro nevidomé. Jistě dobrý vynález. Navíc jsme ve městě byli překvapeni poplatkem za místní autobusovou dopravu. Ten totiž neexistuje - tam totiž všichni jezdí zdarma! Ovšem prý se jízdní řád nedodrhuje, ale my jsme problémy neměli a tak jsme se dostali ke zpátečnímu vlaku včas a bez problémů.

Jednu středu jsme se pobavili nad našimi fotkami ze života jednotlivců, které byly užitečné k patřičné legraci. Absolvovali jsme dvakrát návštěvu AQUAPARKU a byli posluchači dvou užitečných přednášek. Jedna byla o drahých kamenech a tu jsme doporučili i pro KS na Sv. Kopečku. Další byla dohromady ve větších prostorách KS u nich. Tentokrát to bylo na téma uspořádání obyvatel naší republiky pod názvem -ODSUN-. Kdo to pochopil, ten se přesvědčil o vážné poválečné situaci. Navíc po absolvování závěru přednášky jsme byli překvapeni do budoucna dobrou myšlenkou. Poslední středu v březnu jsme navštívili naše město OLOMOUC s hezkou a zajímavou výstavou o jeho historii. Bylo co obdivovat a těšit se z toho, co máme!

Na závěr přeji všem obyvatelům Radíkova hezké svátky jara prožité ve zdraví a ve s v á t e č n í p o h o d ě!!!

Za KS Františka Prášilová

**UKLIĎME
ČESKO**

6. DUBNA
9:00 - 11:00
2024

ÚKLID LESA KOLEM RADÍKOVA

SRAZ: SEJDEME SE V 9 HODIN NA HŘIŠTI ZA OBCHODEM

PYTLE A RUKAVICE ZAJIŠTĚNY! SDH RADÍKOV, ALEŠ MORBITZER, 731 532 546

PARTNEŘI

GRAFIKA: REDLIGHT COMICS

Sbor dobrovolných hasičů
Olomouc – Radíkov

pořádá na hřišti za obchodem

v sobotu 27. dubna

Radíkovské hody

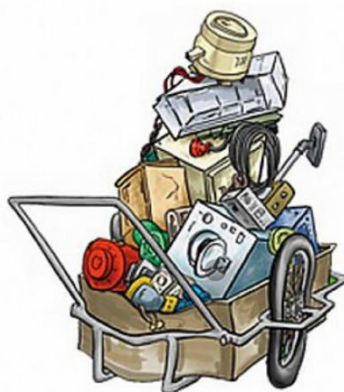
Zahájení prodeje

od 11-ti hodin

Připraveny budou domácí
speciality

SBĚR ŽELEZNÉHO ODPADU

Až dosloužím, chci s hasiči do sběru ...

v sobotu **13. 4. 2024** od **9:00** hod.

Sběr železného odpadu a jiných běžných kovů bude probíhat od Vašich domovů.

Pokud je to možné, dávejte železný odpad za branku v sobotu ráno, nebo ho nechte na svých pozemcích tak, aby nedošlo k jeho předčasnému odcizení. Rádi Vám s ním v sobotu pomůžeme.

Za každý kus kovu děkujeme, hasiči!

POČASÍ

Prosinec 2023

Prosinec hodnotíme jako teplotně nadnormální a srážkově normální. Průměrná měsíční teplota vzduchu 2,1 °C byla o 2,5 °C vyšší než normál 1991–2020. V noci na neděli 3.12. napadlo asi 15 centimetrů sněhu, který se udržel až do 8.12., následně přišla obleva a teploty se držely přes den na plus tři až pět stupňů až do konce druhé dekády. V noci na sobotu 23.12. napadlo 30- 40 cm mokrého sněhu, následovala obleva a opět se teploty držely v plusových hodnotách až do konce roku. Měsíční úhrn srážek 44 mm představuje 95% normálu 1991–2020.

Hodnocení roku 2023

Rok 2023 byl na území ČR teplotně silně nadnormální, průměrná roční teplota vzduchu 9,7 °C byla o 1,4 °C vyšší než normál 1991–2020. Jde tak o vůbec nejteplejší rok zaznamenaný v řadě od roku 1961. Doposud nejteplejším rokem na našem území byl rok 2018 s průměrnou roční teplotou 9,6 °C, následovaly roky 2019 (9,5 °C), 2014 a 2015 (9,4°C). V uplynulém roce 2023 byla u všech měsíců, kromě dubna a května, odchylka průměrné měsíční teploty vzduchu, od normálu 1991–2020, kladná. Výrazně teplé byly měsíce leden (odchylka +3,4 °C), září (odchylka +3,5 °C), říjen (odchylka +2,9 °C) a prosinec (odchylka +2,5 °C). Září bylo hodnoceno jako mimořádně nadnormální a bylo nejteplejším doposud zaznamenaným zářím na území ČR. Leden a říjen byly hodnoceny jako silně nadnormální, prosinec a také červenec (odchylka +1,3 °C) pak jako teplotně nadnormální. Velmi chladný byl naopak duben – s průměrnou teplotou 6,4 °C (odchylka -2,1°C) byl hodnocen jako teplotně silně odnormální. Srážkově byl rok 2023 normální, ale k doplnění podzemních vod to nestačilo.

Graf: Průměrná roční teplota vzduchu na území ČR v porovnání s normálem 1991–2020 a proložená lineární přímkou (modře) v období 1961–2023.

Leden 2024

Leden hodnotíme jako teplotně i srážkově normální. Během měsíce se však střídala výrazně teplá a chladná období. v týdnu od 8.1. teploty klesaly k mínus deseti stupňům, po 15.1. zase stoupaly ke třem stupňům nad nulou. Sníh se už prakticky neobjevil. Průměrná měsíční teplota vzduchu -0,5 °C byla o 0,9 °C vyšší než normál 1991–2020. Měsíční úhrn srážek 39,2 mm představuje 88 % normálu 1991–2020. Nejdeštivější byl začátek ledna.

Únor 2024

Únor, jakoby dubnu z oka vypadl. Dva dny se sněhem, prakticky vzato jeden večer, noc a dopoledne (7.-8.2) 4 dny mrazové s tím že dva dny z toho měly jen krátký pokles pod nulu. Teplotně nadnormální o 1,4 °C nad dlouhodobým průměrem. V únoru padaly teplotní rekordy na všech měřících stanicích. Například v neděli 11.2. stoupla teplota v Radíkově až na 12 °C. Srážkově byl únor nadnormální, spadlo 61,4 mm srážek, což je 160 % dlouhodobého průměru.

(zdroj: ČHMÚ, vlastní měření)

(jb)

Velikonoční klapač 2024 v Radíkově

Zveme všechny kluky od šesti let z Radíkova na každoroční klapání místo zvonění kostelních zvonů.

Sraz radíkovských účastníků je u místní žluté zvonice na ul. Náprstkova v Radíkově. Procházejí se všechny ulice v Radíkově.

Klapání proběhne v těchto časech:

čtvrtek 28. března od 18:00 hod.

pátek 29. března od 6:00 hod.

pátek 29. března od 12:00 hod.

pátek 29. března od 15:00 hod - vybírání

pátek 29. března od 18:00 hod.

Závěrečné klapání sobota 30. března od 6:00 hod.

V Radíkově používáme jen klasické klapače s „kladívkem.“

CHCETE MÍT RADÍKOV KRÁSNĚJŠÍ?

Máte možnost navrhnout vylepšení Radíkova. Může se to týkat téměř čehokoli, co by zlepšilo život v Radíkově, jako například umístění sportovního nářadí, mobiliáře, výsadby okrasných rostlin, úklidu černé skládky a třeba i oprav chodníků a komunikací. Fantazii se meze nekladou. Pokud budou realizovatelné v rámci rozpočtu, tak je uskutečníme.

Do 25. března očekáváme vaše návrhy doručené nejlépe emailem na adresu kmc21@olomouc.eu, případně telefonicky na číslo 777 135 001 nebo i ústně kterémukoli členovi komise.

(jb)

SDH RADÍKOV – HASIČSKÝ POCHOD

Sbor dobrovolných hasičů v Radíkově plánuje uspořádat v sobotu 8.6.2024 další ročník již tradičního "Hasičského pochodu" kolem Radíkova.

Účastníci se mohou opět těšit na tradiční kontrolní a zábavná stanoviště, občerstvovací stanici, bohaté občerstvení,... Večer pak bude následovat rocková zábava se skupinou "Starý Wemena".

Podrobnosti o akci, budou včas zveřejněny...

KNIHOVNA

V Olomouci - Radíkově na adrese Náprstkova 1 najdete Detašované pracoviště magistrát města Olomouce, Klub pro seniory a Knihovnu města Olomouce - pobočka Radíkov. Tato knihovna je od loňského roku 2023 v samostatné místnosti vybavena regály. Soubor knih je rozdělen na část pro dospělé čtenáře a na část pro děti a mládež.

Všechny knihy jsou seřazeny podle abecedy autorů. V části pro dospělé čtenáře najdete asi 600 knih (romány, detektivky, životopisy, historické romány, cestopisy, ale i naučné - kuchařky, návody a pod.).

V části pro děti je asi 110 knih. Najdete zde pohádky, knihy o zvířátkách, o kamarádech, komiksy, naučné - dopravní prostředky, stavební stroje, povolání a pod. a oblíbené ALBI interaktivní mluvicí knihy, leporela, encyklopedie.

Pro mládež je připraveno asi 60 knih, příběhy, encyklopedie, komiksy.

V současné době knihovnu navštěvuje 23 dospělých čtenářů, 3 děti od 6 do 15 let, 10 dětí předškolního věku. Pokud by se zvýšil zájem u mládeže, můžeme navýšit i počet nabízených knih.

V oddělení pro děti a mládež si lze zapůjčit i 2 Albi hry. Česko junior pro 10+, Příroda v kostce pro 8+.

V místní knihovně se soubory knih mění čtyřikrát ročně. V nejbližší době výměna knih proběhne koncem dubna, začátkem května. Pokud má čtenář zájem o konkrétní knihu nebo autora či určitou oblast zájmu, knihovnice se snaží vše zařídit v Knihovně města Olomouc osobně.

Od 1.1.2024 je registrační poplatek na celý rok dospělí - 70 Kč, děti, studenti, senioři - 35 Kč. Na jeden průkaz lze vypůjčit 10 knih. Výpůjční lhůta je na 4 týdny, lze však výpůjční lhůtu prodloužit na další 4 týdny.

Návštěvní doba - středa 15,00 - 17,00 hodin.

Knihovnice - Vlasta Zvěřinová

Souhrn akcí konaných v Radíkově – jaro 2024:

- 28.-30.3. Klapač
- 6.4. Uklidme Česko
- 13.4. Sběr železného odpadu
- 27.4. Radíkovské hody
- 8.6. Hasičský pochod

RADÍKOVSKÝ ZPRAVODAJ – Vydává Statutární město Olomouc-Komise městské části č. 21 Olomouc-Radíkov, IČO 299 308, evid. č. MK ČR E 11130. Do všech domácností, na chaty a chalupy v městské části Radíkov zdarma. Počet výtisků: 220 ks. Redakční rada: KMČ 21 Ol.- Radíkov.
Adresa: KMČ č. 21 Olomouc - Radíkov, Náprstkova 1, 779 00 Olomouc - Radíkov.
Zpravodaj je i na <http://www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti/radikov>
Tel: 777 135 001, e-mail, kmc21@olomouc.eu,
Tisk: Profi-tisk group s.r.o. Chválkovická 223/5, Olomouc 779 00 Uzávěrka 11.3.2024 – vychází: 22.3.2024